

Bez

Nr 10 2019/20
(204)

CZERWIEC

CENA: 1 ZŁ

Jesteśmy z Wami od 25 lat!

tytułu

MISTRZ PISMAKÓW 2009, 2016

Miesięcznik Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bohaterów Westerplatte w Cichem

RYSUJEK MARIUSZ HAWRYŁA

WAKACJE CZAS ZACZAĆ!

Czas na (bezpieczne) wakacje!

I doczekaliśmy się! Dwa miesiące wakacji przed nami. Co robić? Jak spędzić ten czas? Jak zawsze spieszymy z podpowiedzią. W bardzo ciekawym tekście pani Maria Tylka przedstawi zachęca do wyprawy śladami zamków w naszej okolicy. A jest ich kilka, ja dodam jeszcze, że zamki są również blisko, bo u naszych południowych sąsiadów - Słowaków. Dalej, bo w Polskę zaprasza pan Łukasz. Nasz szkolny geograf pisze o ciekawych miejscach w naszym kraju. Ufam, że z tych propozycji skorzystacie. Ze swej strony zachęcam do korzystania z ciekawych ofert, np. kolejowych. Kto ma Kartę Dużej Rodziny może pendolino pojechać do Warszawy za... 30 zł, do Gdańska za 60 zł. Tak tani bilet trzeba kupić najlepiej miesiąc przed planowaną podróżą.

Zostawmy podróż. Wróćmy do wydarzeń sprzed kilku tygodni. W czerwcu czwarta klasa zdawała egzamin na kartę rowerową, a najstarsi pisali egzaminy zewnętrzne, dwa miesiące później. Wszystko oczywiście z powodu koronawirusa. Szósty miesiąc roku to także wspomnienie Świętej Pamięci Dyrektora Szkoły Zbigniewa Ramskiego. Wspominamy ponadto o wydarzeniach takich jak Boże Ciało. W tym roku kapłani z monstrancją z Najświętszym Sakramentem dotarli nawet do naszej szkoły.

Droży Czytelnicy! Życzę Wam szczęśliwych wakacji, pełnych niezapomnianych wrażeń. I nade wszystko bezpiecznych!

Jan Głabiński

Najlepsze średnie

Klasa 4

Mariusz Hawryła - 5,36
Rafał Styrzcula - 5,09
Fabian Lipień - 4,91

Klasa 5a

Aleksandra Topór - 5,42
Julia Topór - 5,42
Weronika Knapczyk - 5,25

Klasa 5b

Patrycja Ciężczak - 5,08
Wiktoria Bobak - 4,75
Kinga Knapczyk - 4,75
Szymon Miętus - 4,75

Klasa 6

Krystian Tyrała - 5,58
Paweł Ratułowski - 5,17
Antoni Kwiatkowski - 4,83
Filip Swatkowski - 4,83

Klasa 7

Julia Wesołowska - 5,50
Zuzanna Haberna - 5,14
Amelia Liszka - 4,93

Klasa 8

Amelia Kwiatkowska - 5,86
(najwyższa średnia w całej szkole)
Martyna Miętus - 5,21

PODSUMOWANIE/NA DRUGIEJ STRONIE

Zdaniem dyrektora szkoły

Wszystkim należą się podziękowania

Szanowni rodzice, drodzy nauczyciele i wychowawcy, pracownicy szkoły, kochani uczniowie! Co roku na zakończenie roku szkolnego cała społeczność szkolna gromadziła się wspólnie, aby podsumować kończący się rok szkolny. Uroczystości w szkole rozpoczynaliśmy od odśpiewania hymnu Polski - Mazurka Dąbrowskiego. Ten rok jest wyjątkowy. Od marca uczymy się zdalnie. Po raz pierwszy nie będzie też naszego wspólnego uroczystego pożegnania. Świadectwa odbierzecie w wyznaczonym czasie, podzieleni na grupy. Niemniej jednak po 10 trudnych miesiącach dla nas wszystkich nadszedł czas upragnionego odpoczynku, dwumiesięcznych wakacji, który pozwoli nam zregenerować siły. Mam nadzieję, że wakacje spędzicie radośnie, ciekawie i beztrudnie, ale też bezpiecznie, a we wrześniu po powrocie do szkoły będziecie dzielić się ze wszystkimi swoimi przeżyciami z czasu wakacji. W ostatnim dniu nauki są podziękowania

Wchodząc w kolejny ważny etap swojego życia pamiętajcie o szacunku do drugiego człowieka. Do tych, których spotkacie na różnych drogach swojego życia oraz tych, którzy są wam najbliżsi obecnie: rodziny, przyjaciel, znajomych i wychowawców.

Bądźcie wzorem dla innych i pamiętajcie, że za kilka lat to Wy będziecie decydowali o ważnych sprawach w miejscu pracy, w środowisku, w

którym się znajdziecie, w swoich rodzinach, które założyście, kształtując charakter swojego najbliższego otoczenia oraz naszej ojczyzny - Polski. Realizujcie swoje pasje, plany, zainteresowania i marzenia pamiętając o

Dyrektorskie komunikaty

- Od 27.06.2020 do 31.08.2020 r. - wakacyjna przerwa od nauki.
- Proszę o zachowanie bezpieczeństwa podczas wspólnych wyjazdów, zabaw, prac polowych.
- Podczas jazdy rowerem używajcie kasków.
- Do szkoły wracamy 1 września (wtorek).
- Po wakacjach proszę zaopatrzyć się w obuwie zastępcze (pantofle).

samorealizacji w życiu osobistym i zawodowym. Życzę Wam samych sukcesów w nowych szkołach. Dziękuję nauczycielom za pracę dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą. Za dobre serce i dzielenie się wiedzą i swoimi doświadczeniami z innymi. Za wszystkie nasze codzienne

przeżycia, troski o ucznia, wspólne działania, dzięki którym udało nam się w tym roku szkolnym tak wiele przeżyć i osiągnąć. Dziękuję księżom z Parafii Miętustwo za sprawowane msze święte, życzliwość, pomoc dla uczniów naszej szkoły. Dziękuję rodzicom i Radzie Rodziców za współpracę i zaangażowanie w życie szkoły, za zorganizowanie zabawy andrzejkowej dla uczniów sympatyków naszej szkoły, pomoc w organizacji święta edukacji, pasowania pierwszoklasisty, zabawy karnawałowej, dnia babci i dziadka i wszelką pomoc, którą w ciągu całego roku otrzymywaliśmy. Dziękuję pani sekretarce, osobom sprzątającym, panu konserwatorowi za wszystkie prace w szkole zarówno biurowe, porządkowe i renowacyjne oraz wszystkim, którzy pomagali i wspierali nasze działania. Życzę wszystkim zdrowych, słonecznych, radosnych i bezpiecznych wakacji, dużo spokoju, wielu przeżyć i samych miłych wspomnień. Obyście we wrześniu wszyscy wrócili do szkoły zdrowi i pełni zapału do nauki i pracy w nowym roku szkolnym 2020/2021.

dyrektor szkoły
Krzysztof Kula

K O N D O L E N C J E

Rodzinie Zmarłego Zbigniewa Michalczaka, Taty Bartka i Krzyska - naszych uczniów składamy wyrazy głębokiego współczucia. Zapewniamy o modlitewnej pamięci!

ZDJEŃCIA ARCHIWUM SZKOLNE

AKTUALNOŚCI

- 🕒 Chwila przed egzaminem, oczywiście z zachowaniem odpowiedniego odstępu.
- 👔 Egzaminowe formalności.

Nowością były maseczki

Czy egzamin był trudny? To zależy od osoby i umiejętności. Bo jak to mówią wszystkie pytania są łatwe dla tych, którzy znają na nie odpowiedź.

Jak zapewne wiecie 16, 17 i 18 czerwca ósme klasy pisały egzamin. Oczywiście nie mogło się obyć bez zapewnienia odpowiednich środków bezpieczeństwa: maseczki, dezynfekcja rąk i te sprawy. Poza tym wszystko było jak co roku. Czy egzamin był trudny? To zależy od osoby i umiejętności.

Bo jak to mówią wszystkie pytania są łatwe dla tych, którzy znają na nie odpowiedź. Przez pandemię nasz egzamin został przesunięty o dwa miesiące. Tak naprawdę dla mnie to nie zrobiło żadnej różnicy. Kilkadziesiąt dni w tę czy we w tę nie ma większego znaczenia. Niektórzy może cieszyli się, że mają więcej czasu na powtórkę (choć za doświadczenia muszę przyznać, że takie grunto-

we powtarzanie zaczyna się

gdzieś tydzień przed egzaminem). Oczywiście dla niektórych był to dodatkowy stres z oczekiwaniem na egzamin, ale myślę, że wszyscy to jakoś przetrwali. Teraz zostaje jedynie czekać na wyniki. Miejmy nadzieję, że wszystkim poszło dobrze. Z mojego punktu widzenia egzamin nie był tak bardzo trudny jak myślałam, ale to jest tylko moje zdanie. Z tego względu, że jest to mój ostatni rok w naszej szkole i najprawdopodobniej ostatni artykuł jaki piszę do naszej gazetki szkolnej chciałabym życzyć powodzenia dla wszystkich uczniów naszej szkoły, którzy będą kiedyś pisać egzaminy ósmoklasistów. Pozdrawiam serdecznie również nauczycieli, aby dalej mieli się z nami/wami wytrzymywać.

Amelia Kwiatkowska

KRÓTKO-KONKURSOWA WYGRANA

Znamy już wyniki konkursu plastycznego „Służby Ratownicze Podhala, Orawy, Spisza i Pienin”. W gronie laureatów są nasi uczniowie! Nagrodę czytelników (za największą ilość głosów na stronie www.goral.info.pl) zdobyła Magdalena Sek z kl. 2. Jej praca o numerze 134 miała aż 739 głosów. Z kolei w kategorii klasy „0” i młodszy zajął Stanisław Bzdyk. Serdecznie im gratulujemy! Brawo Wy!

• Bez tytułu nr 10/2019-2020 •

Więcej zdjęć na Facebooku szkolnym.

Bez tytułu

str. 5

Z modlitewną pamięcią

Najbliższa rodzina, społeczność nauczycielska, przedstawiciele czarnodunajckiego samorządu upamiętnili dyrektora SP CICHE 1 Zbigniewa Ramskiego. Ceniony pedagog odszedł 10 lat temu.

W skromnych uroczystościach 4 czerwca, oprócz najbliższej rodziny i społeczności nauczycielskiej wzięli udział przedstawiciele samorządu Gminy Czarnego Dunajca na czele z przewodniczącym Rady Tadeuszem Czepielem. Byli obecni radni Zofia Kierkowska i Bogumiła Kokoszka oraz Kazimierz Dzielski i Krzysztof Bartoszek. Radni w imieniu dyrektora GZO Iwony Wontorczyk i współpracowników złożyli wiązkę kwiatów. Znicze pamięci zapalił także Tadeusz Rafacz, przewod-

niczący Rady Powiatu Nowotarskiego. Zmarły dyrektor był przed laty radnym powiatowym. Na Mszy św. i przed grobem w intencji dyrektora modlili się też nauczyciele i pracownicy SP CICHE 1. Obecni byli również emerytowani pedagodzy i ci, którzy nadal czynnie pracują w innych placówkach, a dawniej współpracowali ze zmarłym dyrektorem. Na zakończenie przyszedł czas na mały pocztunek, który był jeszcze okazją do dalszych wspomnień o Świętej Pamięci dyrektorze Zbigniewie Ramskim.

ZDJEŃCIA PAWEŁ MURZYŃ

🕒 Dyrektor z nieba może cieszyć się pokaźną liczbą wnuków, którzy wszyscy zgromadzili się przy grobie swojego dziadka.

👥 Samorządowcy, którzy współpracowali ze zmarłym dyrektorem.

👥 Delegacja Gminnego Zespołu Oświatowego w Czarnym Dunajcu.
👥 Dawni i obecni nauczyciele z naszej szkoły, a także najbliższa rodzina pamiętali o dyrektorze.

Do zobaczenia w Polsce!

Wakacje czas zacząć! Zabieramy was
w ekstra podróż po... naszym kraju.
Tak! Naprawdę warto w końcu poznać
naszą ojczyznę, np. jej zamki. W regionie
Podhala też jest ich kilka.

📍 Jezioro Czorszyńskie i Zamek w Niedzicy, takie widoki bardzo blisko nas!

To nasze ostatnie gazetkowe spotkanie w roku szkolnym 2019/2020. Oceny już wystawione, a za kilka dni koniec tego wyjątkowego roku. Przed nami wakacje i pytania – co robić, gdzie jechać, co zwiedzić, co zobaczyć? Granice są już otwarte, można więc jechać wszędzie, ale tak naprawdę – czy koniecznie trzeba za granicę? Ostatnio w pewnym programie telewizyjnym z ust redaktora padło pytanie do pana, który zajmuje się organizacją turystyki „co w Polsce koniecznie należy zobaczyć?”. Odpowiedź brzmiała: „wszystko”. No właśnie, czy wszystko w Polsce widzieliśmy? A w naszej najbliższej okolicy? Czy widzieliśmy wszystko? Mamy w naszej gminie wiele atrakcji, o których pewnie mniej lub więcej wiecie i te wymienię na końcu, ale ponieważ mowa o wyjazdach, to opowiem Wam o okolicznych zamkach. Tak, tak jest ich kilka! Tak więc, aby powiedzenie „cudze chwalicie, swego nie znacie, sami nie wiecie co posiadacie” nie dotyczyło uczniów naszej szkoły - zaczynamy! Wszyscy znamy na pewno **Zamek w Niedzicy**. Jest pięknie położony na wapiennej skale, nad Jeziorem Czorszyńskim, bogaty w legendy i niezwykle historie. Najbardziej znana jest legenda o księżnej Brunhildzie, która zginęła tragicznie, a jej duch ponoć do dziś pojawia się na zamkowych murach. Motywy z tej legendy zostały wykorzystane w książce Adama Bahdaja „Wakacje z duchami”, a później w filmie pod tym samym tytułem. Zamek „zagrał” też w innych filmach. To właśnie tutaj kręcony był m.in. serial „Janosik”, a w połowie lat pięćdziesiątych XX wieku robiono zdjęcia do

”

*Z zamku można jeszcze podejść
na szczyt Trzech Koron, skąd
roztacza się bajkowy wręcz widok
na przelom Dunajca. Ja byłam
tam jesienią, kiedy całości efektu
dopelniały kolorowe liście i
nasuwało mi się jedno wrażenie -
Narnia.*

filmu „Zemsta” na podstawie komedii Aleksandra Fredry. Prawdziwy Janosik rzeczywiście był więziony w niedzickich lochach. Inną ciekawą legendą jest opowieść o księżniczce z Ameryki Południowej z plemienia Inków. Jeden z właścicieli zamku ożenił się z inkaską księżniczką, z kolei ich córka wyszła za spadkobiercę inkaskiej królewskiej rodziny. Owocem tego małżeństwa był chłopiec, który właśnie w Niedzicy ukrył testament z informacjami o wielkim skarbie. W 1946 roku odkryto rzemienie, zawierające węzełkowe pismo Inków. Niestety treść znalezionej dokumentacji do dziś jest nieznaną. A skarb? Skarb prawdopodobnie nadal czeka na swojego odkrywcę. Wokół zamku warto zwiedzić zaporę, Park Miniatur Zabytków Podhala, Orawy i Spisza oraz Park Miniatur Obiektów Sakralnych, a na dzieci czeka Rodzinny Park Rozrywki. Zwiedzanie zamku i pozostałych atrakcji zajmie cały długi, letni dzień. Mniej znany jest **Zamek Czorszyński**. Można do niego dojechać drogą z Nowego Targu na Nowy Sącz, ale można też popłynąć. Ja płynęłam, jako że bardzo lubię wodę. Z Niedzicy mamy do wyboru trzy statki wycieczkowe, jeden z nich nazywa się na cześć Brunhildy „Biała Dama”. Jest to bardzo przyjemna wycieczka. Legenda mówi, że oba zamki są ze sobą połączone tajemnym, podziemnym przejściem. Inna zaś opowiada o ukrytym w Czorszynie zbrojniczym skarbie, który odnaleźć można tylko w noc świętojańską. Jednak ci, którzy dotąd tego próbowali, zaginęli. Czorsztyń w przeciwieństwie do Niedzicy należał w Średniowieczu do Polski. Warownia została założona prawdopodobnie już przez Św. Kingę, która jako pani sądecka lokowała miasta i wsie. Rozbudował go i był tam sam Kazimierz Wielki, a i kolejni królowie jak Ludwik Węgierski, Jadwiga czy Władysław Warneńczyk zatrzymywali się w Czorszynie podróżując między Krakowem a Budapesztem. Jednym ze starostów rezydujących na

Ciekawe linki!

<http://www.szlakwokolatr.eu/>

<https://www.znajkraj.pl/velo-dunajec-najpiekniejszy-szlak-rowerowy-w-polsce>

<https://www.znajkraj.pl/rowerowa-wycieczka-dookola-tatr>

http://muzeumplsk.eu/home,2,muzeum_w_chocholowie.html

<http://muzeumplsk.eu/home,3.html>

zamku był słynny Zawisza Czarny z Garbowa. Same najznakomitsze średniowieczne VIP-y. No i wreszcie ten najmniej znany **Zamek Pieniński** nazywany też Zamkiem Świętej Kingi. W masywie Trzech Koron pod szczytem Góry Zamkowej zobaczyć można ruiny zamku, który na pewno został zbudowany na polecenie księżnej Kingi w środku niedostępnych gór i lasów, gdyż służył jako miejsce schronienia. Pod koniec XIII wieku najazdy Mongołów pustoszyły nasz kraj i potrzebne były takie dobrze zakamuflowane budowle. Legenda głosi, iż właśnie tam schroniła się św. Kinga wraz z siostrami zakonnymi – Klaryskami ze Starego Sącza, właśnie przed Tatarami. Po wejściu na Górę Zamkową możemy zobaczyć mur obronny o grubości do 180 cm, oraz cysternę na wodę i fragmenty zabudowań. Obok ruin możemy podziwiać grotę Świętej Kingi. Tradycyjnie 24 lipca w rocznicę śmierci św. Kingi odprawiana jest tam Msza Święta. Z zamku można jeszcze podejść na szczyt Trzech Koron, skąd roztacza się bajkowy wręcz widok na przełom Dunajca. Ja byłam tam jesienią, kiedy całości efektu dopełniały kolorowe liście i nasuwało mi się jedno wrażenie - Narnia. Pozostałości granicznego zamku znajdują się też w Sromowcach Wyżnych i prawdopodobnie w Gródku nad Dunajcem, ale nie przeprowadzono tam jeszcze prac archeologicznych. Tak więc moi mili – wycieczki do zamków w Pieninach koniecznie - zabierzcie rodziców i w drogę! A w naszej gminie mamy dwa muzea – oba w Chochołowie - **Muzeum Powstania Chochołowskiego** i stosunkowo nowe bo działające dopiero dwa lata **Muzeum Torfowisk** (multimedialne). Muzeum prezentuje największy w Karpatach kompleks torfowisk, który znajduje się w 57 % na terenie naszej gminy a reszta rozpościera się na Słowacji. Wzrost torfowiska rozpoczął się 10 tysięcy lat temu i trwa do dziś. To bezcenny unikat przyrodniczy niemający

równego w terenach górskich całej Europy. Na Słowacji w miejscowości **Orawski Podzamek** znajduje się bliźniacze do naszego muzeum torfowisk. Można tam zwiedzić i podziwiać kolejny zamek - **Orawski Hrad**, malowniczo położony na stromej górze. Można też wybrać się na **Torfowisko Baligówka** spacerem po ścieżce dydaktycznej (koniecznie w kaloszach). W lesie za Czarnym Dunajcem przy drodze na Piekielnik po lewej stronie odnaleźć można zabudowania **strzelnicy wojskowej z czasów II Rzeczypospolitej** (okres międzywojenny) kiedy to nasza wieś gminna miała prawa miejskie. Dodajmy do tego **ścieżki rowerowe** uznawane za najpiękniejsze w Polsce: **Velo Dunajec** (sąsiednia gmina) i **Szlak Wokół Tatr** – obie międzynarodowe. Jeśli ktoś nie był jeszcze w **kościele w Chochołowie** to czas najwyższy go zobaczyć od środka, aby w pełnej krasie podziwiać przepiękne witraże, stosunkowo nowe, bo około 25 – letnie. Pozostały wystrój jak i sam kościół jest neogotycki. Historię budowy kościoła opisał Jan Dobraczyński w powieści “Kościół w Chochołowie” - mamy ją w naszej bibliotece. Warto przejść się spacerkiem od strony Cichego, gdzie chochołowski kościół widziany z góry prezentuje nam się imponująco i wygląda jak katedra. Po drodze mijamy cmentarz parafialny, gdzie znajduje się **grób Józefa Bednarczyka - posła na Sejm II Rzeczypospolitej**, zbiorowa mogiła partyzantów z czasów II wojny światowej, **kamień pamiątkowy z okazji wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II na Podhalu oraz drugi upamiętniający 100 lat niepodległości Polski**, a ponadto wiele zabytkowych nagrobków z czasów austro-węgierskich. Można by tak jeszcze długo opowiadać. Dla ciekawych proponuję kilka linków, a najlepiej zaplanujcie rodzinne wycieczki i poznawajcie bogactwo historyczne i przyrodnicze naszych okolic. Życzę Wam dobrego wypoczynku i do zobaczenia!

P. Maria Tylka

Widoki zapierające dech w piersiach, taka jest nasza Narnia...

Okiem geografa A może by tak...

Często słyszymy powiedzenie, że „Cudze chwalicie, a swego nie znacie i to jest prawda. Polska jest krajem, który posiada dużo ciekawych walorów turystycznych, wartych poznania. Każdy może znaleźć coś dla siebie, np. góry, jeziora, morze, ciekawe szlaki turystyczne, piękne krajobrazy, czy wspaniałą architekturę miast. W okresie wakacji lubiącym podziwiać piękno natury polecam Wyżynę Krakowsko - Częstochowską, która zbudowana jest z głównie z wapieni jurajskich, w nich rozwinęły się różne formy krasowe jak: doliny, jaskinie, skałki, wzgórza wapienne. Spośród wielu dolin krasowych zachęcam do spaceru Doliną Prądnika. Jej strome zbocza są zalesione a równe, płaskie dno pokrywają łąki. Z dna i zboczy możemy podziwiać wyrastające pojedyncze wapienne skałki o różnorodnych kształtach, np. słynną Maczugę Herkulesa. Przy okazji również polecam zwiedzić jeden z najpiękniejszych w Polsce gotycko - renesansowych zamków, osadzonego na stromo opadającej ku Dolinie Prądnika skale, zwanej Pieskową. Kolejnym, moim zdaniem miejscem ciekawym na wakacje są Sudety. Ich atrakcyjność wynika z bardzo urozmaiconej rzeźby terenu, licznych źródeł wód mineralnych oraz wielu zabytków kultury materialnej jak zabytkowe miasta, zamki, pałace, czy obiekty sakralne. Najbardziej znane kotłiny jak: Jeleniogórska i Kłodzka są ciekawymi tzw. bazami wypadowymi dla wycieczek np. w Karkonosze, Góry Izerskie, Góry Złote, Góry Stołowe, czy na Masyw Śnieżnika. Dla osób lubiących wodę polecam nasze jeziora i Morze Bałtyckie. Polskie pojezierza, np. Pojezierze Pomorskie, czy Pojezierze Mazurskie to wspaniałe krainy jezior, piękne tereny dzikiej natury. Wiele jezior połączonych jest ze sobą kanałami i rzekami, które tworzą bardzo ciekawe szlaki wodne. Dla miłośników relaksu nad wodą polecam tu wędkarstwo, żeglarsstwo czy kajakarstwo. Jeżeli chodzi o kajakarstwo, warto wybrać się na Kaszuby, na spływ rzeką Piaśnica. Rzeka ta zaczyna swój bieg od Puszczy Darłubskiej, następnie przepływa przez Jezioro Żarnowieckie, a potem wpada do morza. Spływ zaczyna się od Jeziora Żarnowieckiego, a kończy w miejscowości Dąbki nad Bałtykiem. Woda rzeki jest bardzo czysta i spokojna, a krajobraz przepiękny. Miłośnicy kajakarstwa na pewno będą zachwyceni pięknem otaczającej ich natury. Podczas wakacji nie możemy zapomnieć o Morzu Bałtyckim, który ma swój niepowtarzalny urok oraz przepiękne długie, szerokie i piaszczyste plaże. Oprócz tego nasze morze oferuje nam wspaniałe mniejsze i większe miejsca warte poznania i zwiedzania jak np. Kołobrzeg, Łeba, Jastarnia, Hel i półwysep Helski, Gdańsk, Sopot, Gdynia, oraz cudowny Słowiński Park Narodowy znajdujący się w środkowej części polskiego wybrzeża. W Parku na własne oczy można zobaczyć wspaniałe wydmy, oprócz tego również jeziora przybrzeżne, lasy, nadmorskie bory, czy torfowiska. Nasz kraj położony jest w takim miejscu Europy, że zawsze możemy znaleźć coś dla siebie na dłuższy wyjazd lub jednodniowe wycieczki w okresie wakacji. Mieszkamy również w pięknym regionie Polski, nasze góry zawsze przyciągają i zapraszają nas na górskie wędrówki z rodziną, przyjaciółmi oraz do podziwiania ich piękna.

Pan Łukasz Stawiarz

Tak dużo mogę nauczyć się od własnej babci!

Mimo, że moja babcia nie jest najstarszą mieszkanką Ratułowa, przeprowadziłem z nią wywiad, bo w tym roku skończyła 88 lat. Gdy uświadomiłem sobie, że między nami jest dokładnie 75 lat różnicy, bardzo chciałem poznać historię z jej dzieciństwa i młodości i porównać to z czasami obecnymi.

Paweł Ratułowski: Dzień dobry babciu, chciałbym Ci zadać kilka pytań na temat Twojej szkoły i dzieciństwa. Jak to było u babci w szkole?

Pani Anna Ratułowska: Było nas dużo w klasie, ale nie pamiętam dokładnie ile. Na lekcjach nauczyciele często nas pytali i czasem zdarzało mi się, że byłam nieprzygotowana. Wtedy mówiłam, że mogę odpowiadać, ale jutro, bo się nauczę i tak też robiłam. Pamiętam nauczyciela p. Ducha, który był wymagający.

Dobrze się babcia uczyła?

Tak, raczej miałam same piątki. Lubiłam się uczyć i uczyć też innych. Często młodsi przychodzili do mnie, żebym im coś wytłumaczyła, to wtedy im tłumaczyłam, co powinni pisać, albo jak zrobić zadanie. Cieszyli się, bo dzięki temu też nie mieli problemów z nauką.

A jak daleko chodziłaś babciu do szkoły?

Mieszkałam w Takuśkach i chodziłam do szkoły do Czerwienego Dolnego. Musiałam iść ponad pół godziny pod górę i nie zawsze ta podróż była

📍Babcia Pawła w dniu własnego ślubu.

ciekawa. W zimie trzeba było się przedzierać przez ogromne zasy. Zazwyczaj chodziliśmy przez pola, bo było szybciej niż wzdłuż głównej drogi, ale zawsze cieszyłam się idąc do szkoły.

Jak babcia spędzała wakacje w dzieciństwie?

Najczęściej to chodziłyśmy z koleżankami do lasu na grzyby i borówki. Poza tym w domu zawsze się znalazło coś do robienia albo do pomocy rodzicom przy gazdówce. Lubiłam wyszywać, rysować i bawić się też z innymi dziećmi za domem.

W co się bawiliście razem z dziećmi w dzieciństwie?

Jak to zwykle dzieci, biegaliśmy, graliśmy w piłkę, graliśmy w „zyda”, czyli w dzisiejszego berka, czasem się też pobiliśmy. Wtedy nie było telefonów i komputerów i wszyscy się spotykaliśmy na polu. Zbierały się dzieci ze wsi albo z sąsiedztwa i było wesoło.

Co babcia lubiła robić jak była dzieckiem?

Najbardziej lubiłam rysować, malować i wyszywać różne wzory. Czasem wyszyłam kwiatka, jak mi się udało, a czasem coś innego.

Masz babciu albo miałaś jakieś hobby, ulubione zajęcie?

Ja dużo wyszywałam i szyłam. Już od małego szyłam z mamą i siostrami, a później uczyłam moje koleżanki. Potem też w dorosłym życiu plełam na drutach skarpetki wełniane, swetry góralskie, haftowałam bluzki góralskie, wyszywałam serwetki, poszewki na „jaśki” i robiłam inne krawieckie roboty. Do tej pory jeszcze czasem plecę, bo ręce same szukają roboty.

A ile babcia miała rodzeństwa?

Było nas ośmioro – cztery dziewczyny i czterech chłopców.

Gdzie babcia była najdalej od domu, podróżowałaś gdzieś po świecie?

Często chodziłam na nogach do Podczerwonego, do rodziny. Wtedy nie było busów, szło się prosto przez pola. Pamiętam, że najgorzej było wyjść pod Ciche, a potem już z górki. Jak szłam sama to trochę się bałam, ale trzeba było nie myśleć i iść dalej. Czasem jeździłam też do cioci do Krakowa, a później, gdy już miałam dorosłe dzieci, pojechałam do Ameryki do córki. A tak na co dzień to się jeździło do miasta i do Zakopanego na jarmark.

Jak wyglądała babci praca?

Wyszywałam, szyłam różne obrusy, bieżniki i sprzedawałam to w Nowym Targu, w Czarnym Dunajcu, a najczęściej pod Gubałówką w Zakopanem. Ludzie kupowali, bo to była ręczna robota. Cieszyło mnie takie sprzedawanie i zachęcanie ludzi do kupna, czasem jechały ze mną wnuki, żeby też się czegoś uczyły. Jak ktoś coś zamówił do szycia to często przyjeżdżał do domu odebrać, bo zamówił bluzkę, albo coś innego.

A jak było podczas wojny, bo nieraz opowiadałaś?

Dużo nie pamiętam, ale nie zapomnę, jak podczas wojny pojawili się Rosjanie i strzelali do gęsi. Ludzie się bali, bo to wojsko ze strzelbami i wszyscy się chowali.

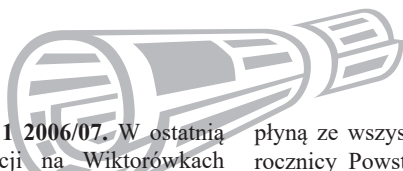
Co by babcia doradziła teraz młodym ludziom?

Teraz są dużo gorsze czasy niż wtedy jak ja byłam młoda. Żeby takie życie przeżyć, trzeba być dobrym człowiekiem. Trzeba pomagać innym, a im się jest starszym to cieszy takie pomaganie.

A jaki jest przepis na taki dobry humor i długie lata życia?

Mnie to już czasem wszystko boli ze starości, ale trzeba się uśmiechnąć i to wytrzymać. A żeby długo trzeba być po prostu dobrym człowiekiem, dobrze żyć z ludźmi i dbać o innych i o siebie.

Bez tytułu nr 1 2006/07. W ostatnią sobotę wakacji na Wiktorówkach przebywał pan premier Jarosław Kaczyński. Dzieci z zespołu góralskiego „Mali Miętusianie” oraz „Tatry” gościli z artystycznymi występami w nadmorskim Pobierowie- okolicy Wolińskiego Parku Narodowego. **Bez tytułu nr 2 2006/07.** U młodych marynarzy - uroczystości 45- lecia Zespołu Szkół Morskich w Gdańsku. Mszy św. w Bazylice Mariackiej przewodniczył ówczesny metropolita gdański abp Tadeusz Gocłowski. **Bez tytułu nr 3 2006/07.** Wycieczka kółka dziennikarskiego do Warszawy- zwiedzanie telewizji TVN, plan zdjęciowy serialu „Plebania”, studio Radia Zet, zwiedzanie Sejmu i Senatu. **Bez tytułu nr 5 2006/07.** W MOK-u w Nowym Targu odbyła się promocja albumu ks. Janusza Sołtysa - „Szukając śladów Boga”. Lekcja o średniowiecznych klasztorach poprowadzona przez dominikana brata Michała Chaberka. **Bez tytułu nr 10 2007/08.** 1 czerwca miała miejsce uroczystość z okazji 100-lecia parafii w Miętustwie. Mszy św. przewodniczył ówczesny metropolita krakowski kard. Stanisław Dziwisz. Podczas Eucharystii śpiewał zespół „Mali Miętusianie”. Sukces uczniów klas szóstych. Uzyskali oni jak dotychczas najwyższy wynik ze sprawdzianu kompetencyjnego. Jesteśmy lepsi od gminy, powiatu i województwa. **Bez tytułu nr 1 2008/09.** Pan Bogdan Zalewski, dziennikarz prezentujący serwisy informacyjne, w wywiadzie do gazetki opowiedział o kulisach pracy w radiu RMF FM. **Bez tytułu nr 2 2008/09.** Dziennikarze gazetki przeprowadzili rozmowę z Bogdanem Rymańskim, dziennikarzem telewizji TVN i TVN 24, wielokrotnie nagradzonym w wielu prestiżowych konkursach. **Bez tytułu nr 3 2008/09.** W cyklu Znani ... jeszcze bardziej znani ukazał się wywiad z Gabrielą Szulik, redaktor naczelną „Małego Gościa Niedzielnego”. **Bez tytułu nr 4 2008/09.** O muzyce, świętach Bożego Narodzenia, karierze artystycznej i nie tylko, z Anną Trebunią- Wyrostek rozmawiali dziennikarze naszej gazetki. **Bez tytułu nr 5 2008/09.** Parafia w Miętustwie ofiarowała ponad 20- metrową choinkę, która stanęła pod Papieskim Oknem na ul. Franciszkańskiej 3. Ks. kard. Stanisław Dziwisz i inni zebrani wysłuchali koncertu kołęd w wykonaniu zespołu „Mali Miętusianie”. O swojej pracy zawodowej i zainteresowaniach, na łamach gazetki opowiedział znany górski przewodnik i ratownik, pan Andrzej Stanek. **Bez tytułu nr 6 2008/09.** Naszą szkołę odwiedzili goście ze Szkoły Podstawowej im. Obrońców Westerplatte w Jegłowniku, z okolic Elbląga. Mieli możliwość m.in. nauki jazdy na nartach biegowych. Pani Maria Garbaruk, jurorka konkursów recytatorskich i teatralnych udzieliła wywiadu do szkolnej gazetki. **Bez tytułu nr 7 2008/09.** I miejsce w XIV Ogólnopolskim Konkursie Gazetek Szkolnych - Forum Pismaków 2009. Gazetka „Bez tytułu” obchodzi piękny jubileusz - 100 numer. Gratulacje i życzenia

plłyną ze wszystkich stron. Na obchodach 162 rocznicy Powstania Chochołowskiego spotkałmy aktorkę Alinę Janowska, znaną m.in. z serialu „Złotopolscy”. **Bez tytułu nr 8 2008/09.** Redaktorka naszej gazetki, Agnieszka Michniewicz, wraz z Babcią i Rodzicami uczestniczyła w Warszawie w Jubileuszu 80 urodzin Pani Haliny Machulskiej, aktorki, żony nieżyjącego już Jana Machulskiego. **Bez tytułu nr 9 2008/09.** W cyklu Znani ... jeszcze bardziej znani ukazał się artykuł poświęcony Panu Stanisławowi Ogórkowi, twórcy sławnej i istniejącej od 1977 r. kapeli „Ogórki”. **Bez tytułu nr 10 2008/09.** Grupa teatralna pod kierunkiem Pani Marii Tylka i Pani Katarzyny Maćkiewicz uczestniczyła w IV Ogólnopolskim Festiwalu Sztuki

Oświaty Aleksandra Palczewskiego, specjalnym medalem za zasługi na rzecz edukacji dzieci i młodzieży. 13 października emerytowany metropolita krakowski kard. Franciszek Macharski świętował z nami 120-lecie istnienia szkoły oraz poświęcił naszą nową salę gimnastyczną. Jej powstanie zawdzięczamy wielu staraniom Pana Dyrektora Zbigniewa Ramskiego. Uroczystości swoją obecnością uświetnili: Aleksander Palczewski - Małopolski Kurator Oświaty, Bożena Bryl- dyrektor nowotarskiej Delegatury Kuratorium Oświaty w Krakowie, senator Tadeusz Skorupa, Bogusław Waksmundzki- członek zarządu powiatu nowotarskiego. Obecne były także liczne delegacje szkół z Klubu Szkół Westerplatte. W bardzo bogatym programie

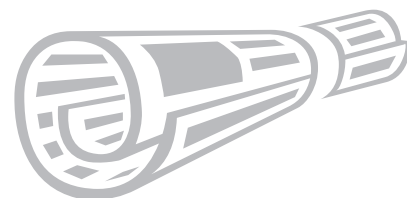
O czym pisaliśmy?

Chrześcijańskiej w Zakopanem, prezentując sztukę pt.: „Wskrzeszenie Łazarza”. **Bez tytułu nr 4 2009/10.** Spotkanie z panem Markiem Tomalikiem, podróżnikiem i dziennikarzem różnych czasopism m.in. „ National Geographic”. **Bez tytułu nr 7 2009/10.** 2 kwietnia minęło 5 lat od chwili, gdy Jan Paweł II przekroczył Bramy Nieba - wspomnienia o papieżu. Ks. Tomasz Stec pielgrzymował do Ziemi Świętej. Rzecznik prasowy Archidiecezji Krakowskiej- ks. dr. Robert Nęcek udzielił wywiadu do naszej gazetki. **Bez tytułu nr 8 2009/10.** 10 kwietnia 2010 r. to tragiczna data w dziejach Polski. W katastrofie zginął prezydent Lech Kaczyński, jego żona Maria i cała delegacja lotu do Smoleńska. Na pokładzie było łącznie 96 osób. Nikt nie przeżył. Pokój ich duszom. Para prezydencka na okładce. **Bez tytułu nr 9 2009/10.** Nasi sportowcy wygrali Małopolską Ligę Biegową SZS. Puchar ufundował prezes Polskiego Związku Narciarskiego, pan Apoloniusz Tajner. Uroczystość miała miejsce w Kasynie Wielkiej i uświetniła ją pani Justyna Kowalczyk, Mistrzyni Olimpijska z Vancouver 2010r. Gratulacje odbierali: Magdalena Piczura, Kornelia Marszałek, Bartłomiej Stanek oraz pan Wojciech Kosakowski. **Bez tytułu nr 10 2009/10.** Z głębokim smutkiem pożegnaliśmy naszego Drogiego Pana Dyrektora Zbigniewa Ramskiego. **Bez tytułu nr 1 2010/11.** W wywiadzie ks. prałat Józef Ślęzyk prosił, aby w życiu kierować się przesłaniem zawartym w pieśni religijnej, oto jej fragment: „Zatrzymaj się na chwilę, odechnij pięknem świata. Zatrzymaj się na chwilę, zauważ swego brata. Zatrzymaj się na chwilę, nad tym, co w sercu kryjesz. Zatrzymaj się na chwilę i pomyśl po co żyjesz.” Ks. proboszcz Michał Kliś został nowym dziekanem dekanatu Czarny Dunajec. **Bez tytułu nr 2 2010/11** Pan Dyrektor Zbigniew Ramski został odznaczony pośmiertnie przez Małopolskiego Kuratora

Goście w szkole, np. bracia dominikanie i lekcje o zakonach średniowiecznych, niezliczone wywiady, relacje z wycieczek, ale i odnotowywanie wydarzeń z naszej parafii. Zapraszamy do przeglądu szkolnej prasy.

artystycznym uczniowie zaprezentowali historię oświaty od starożytności do współczesności. W pokazie tańca towarzyskiego wystąpił absolwent szkoły Dariusz Stopka i jego partnerka Ita Kondera. 23 października odeszła do Nieba Pani Agata Zgama, która uczyła w naszej szkole w latach 1992- 2001. Pani Agata była pomysłodawczynią powstania szkolnej gazetki „Bez tytułu”. Zapamiętamy ją jako osobę otwartą, życzliwą i wrażliwą. **Bez tytułu nr 3 2010/11.** Rozpoczęliśmy zbieranie plastikowych nakrętek, dzięki którym firma recyklingowa sfinansuje zakup wózka rehabilitacyjnego dla Michała Basiorki. Po raz kolejny gościliśmy braci dominikanów, tym razem w osobach Arnolda Pawłiny i Pawła Pawlikowskiego. Opowiedzieli o historii zakonów średniowiecznych, a w szczególności o postaci św. Dominika- założyciela zakonu kaznodziejów. **Bez tytułu nr 4 2010/11.** Znana polska reżyserka Lucyna Smolińska kręciła m.in. u państwa Jakubców, widowisko telewizyjne pt.: „Opowieści Wigilijne spod Giewontu”. W nagraniu licznie uczestniczyły także dzieci z zespołu „Kzesany” i bardzo mile wspominały spędzony na planie czas. Czytelnicy naszej gazetki mogli zapoznać się z postacią Pana Andrzeja Jakubca „Kuboska”.
dawne wydania przeglądała pani Małgorzata Gacek

W tym roku nasza gazetka świętuje 25 lat ukazywania się. Stąd do końca roku szkolnego 2019/2020 będą pojawiać się różne materiały związane z tymże wydarzeniem.

W tym roku nie było X Złotu Motocyklistów w Miętustwie, ale członkowie Grupy „Pasja i Wiara” udali się z modlitwą do Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie.

ZDJEŃCIA RÓŻNI AUTORZY

W dniu 8 czerwca o godz. 8.00 rano w naszej szkole, odbył się egzamin na kartę rowerową. Chętnych było 10 osób. Część teoretyczna odbyła się w sali komputerowej. Później przyszedł czas na egzamin praktyczny. Należało jechać ślalomem, zrobić ósemkę, przejechać rondo, oraz przewieźć butelkę z punktu A do B. Test na kartę rowerową zaliczyły 4 osoby, 3 osoby z IV klasy, oraz jeden uczeń z klasy VII.

Rafał Styrzcula

Nasz niezastąpiony i nieoceniony Pan Władziu - Złota Rączka maluje salę gimnastyczną.

Zakończenie oktawy Bożego Ciała w Miętustwie, 18.06.

We wspomnienie Niepokalanego Serca Maryi, do posługi lektora zostało pobłogosławionych 9 ministrantów, 3 z Ratułowa i 6 z Miętustwa, a wśród nich nasi uczniowie. Ksiądz dziekan Krzysztof Kocot zauważył, że lektorami pozostaną do końca życia, niech zatem ich życie będzie przepelnione Tym Słowem. Otoczmy nowych lektorów modlitwą, aby godnie głosili swoim życiem i ustami Słowo Boże.

Najświętszy sakrament w BMW, asysta motocyklistów z grupy „Pasja i Wiara”, a także druhów z OSP. Parafia w Miętustwie 11 czerwca świętowała Boże Ciała w bezpieczny sposób. Ks. Krzysztof z monstrancją dotarł także do naszej szkoły.

Drugoklasiści z laurkami dla tatusiów.